



Saulėta, diena 55°, naktį 40°
Saulė teka 5:43, leidžiasi 6:09

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Kovo-March 27 d., 1973 m.

Kaina 15c

73

HANOJUS SUTINKA PALEISTI BELAISVIUS

DIDĖJA SOVIETŲ LAIVYNO JĖGOS

WASHINGTONAS. — Nyt korespondentas Drew Middleton iš Washingtono karinių slukšnių patyrė, kad Viduržemio jūroje šiuo metu yra pats stipriausias sovietų karo laivynas su 55-60 laivų. Neseniai atvyko naujas raketomis ginkluotas kreiseris "Kara" klasės ir vienas "Kresta" II klasės ankstyvesnio tipo kreiseris. Jie abu ginkluoti radaru vairojamomis, taikinį susirindančiomis raketomis, o taip pat ir oro gynybos raketomis.

Sovietų jūrų laivyno augimas prasidėjo su admiralu Sergejaus Gorškovo paskyrimu vyriausiu jūrų laivyno vadu 1956 metais. Jis sudarė laivyno statybos planus, kuriame pradžioje priešinosi armijos vadai, tačiau jį rėmė politbiuras. Jei anksčiau sovietų laivynas buvo laikomas "sausumos jėgų padėjėju", tai Gorškovo vadovaujamas laivynas tapo efektyvia, pasaulinio masto jėga.

Sovietų karinių jūrų pareikškimais, karo laivyno uždavinys konflikto metu būtų sunaikinti prieššo atominius povandeninius laivus ir lėktuvnešius, sovietų laivyno sekantis uždavinys būtų sustabdyti prieššo laivyną, uostus ir kitus karinius objektus.

Sovietai didelį dėmesį skiria povandeniniams atakos laivams, kas rodo puolamąją strategiją Gorškovo galvosenoje. Laivų raketos karo atveju pulė Amerikos lėktuvnešius visose pasaulio jūrose, o sovietų povandeniniai laivai su savo atomineis raketomis pulė Amerikos taikinius namie. Sovietai jau išbandė naują povandeninių laivų raketą, kuri lekia virš 4,000 mylių. Europos valstybių žvalgybų žiniomis, sovietai pastato po vieną naują, atomine energija varomą, povandeninį laivą kas penkias savaites.

Laivyno karininkų kalbos ir straipsniai sovietų žurnaluose pabrėžia dvigubą sovietų laivyno uždavinį. Sovietų laivai karo atveju pirmiausiai turėtų sunaikinti karinius konvojus iš Amerikos į Europą. Apskaičiuota, kad karo prasidėjus Europos uostus kasdien atplautų iki 100 transporto laivų. Kasdien jūrose būtų tarp 1,500 iki 2,000 laivų, kurių sustabdymas būtų sovietų laivyno uždavinys.

Antra taikinių grupė būtų žibalo tanklaiviai iš Persijos įlankos į Europą ir Ameriką. Sustabdyti Amerikos paramą Europai, sovietų sausumos jėgos galėtų tikėtis dominuoti Europos frontuose.

Pakistanas skelbia 50 mylių ribą

KARACHI. — Pakistano prezidentas paskelbė proklamaciją, kuria Pakistano teritoriniai vandenys pakeičiami iš 12 mylių nuo kranto iki 50 mylių. Prezidentas Bhutto praėjusią savaitę pasiskundė Maskvai, kad jos žvejų laivai gaudė žuvis netoli Pakistano krantų ir atima Pakistano žvejų kasdieninę duoną.

Proklamacijoje sakoma, kad Pakistano pajūrio gyventojai nuo neatmenamų laikų pragyvenimą pildydavo žuvaldams jūroje prie Pakistano krantų ir vyriausybė turi apsaugoti jų interesus.

Pakistanui draugiška Kinija praėjusią savaitę irgi kritikavo Sovietų Sąjungą ir Ameriką, kad jų laivai, naujausia technika apsirūpinę, gaudė prie mažų ir neturtingų valstybių krantų žuvis, kurios reikalingos vietiniams

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Amerikos Rašytojų draugija kreipėsi į senatą ragindama papildyti Amerikos rašytojų teisių — copyright — įstatymus ta prasme, kad Sovietų Sąjunga negalėtų pasinaudoti Amerikos teismais reikalaujama kontrolės sovietų rašytojų darbams. Amerikos rašytojai įtaria, kad Kremlius tik todėl įsijungia į pasaulinę copyright konvenciją, kad nori uždrausti savo nepaklusniems rašytojams spausdinti savo darbus užsieniuose.

TEL AVIVAS. — Du žydai ir trys Izraelio arabai teismo pripažinti kaltais šnipinėjimu ir valstybės paslapčių išdavimu priešui — Sirijai.

MASKVA. — Sovietų mokslininkas Andrei Zacharov pirmą kartą buvo apklauskietas KGB įstaigoje. Tardytojai jam pareiškė, kad jo įsteigtas žmogaus Teisių komitetas yra Sovietų Sąjungos "šmeižimas", nes sugestijonuoja, kad žmonių laisvės Sovietų Sąjungoje reikalingos gyvimui.

KEY BISCAYNE. — Prezidentas Nixonas ragina visus Amerikos darbdavius pirmoje eilėje samdyti Vietname buvusius kareivius veteranus. Jis pagyrė Clevelando merą Ralph Perk, kuris pradėjo programą parūpinant veteranams darbą.

LISABONA. — Visos Portugalijos kolonijose renkami atstovai į kolonijų parlamentus. Žmonės Mozambike išrenka 20 iš 50 narių. Ginejoje 5 iš 17. Kitus paskiria gubernatorius.

KUWAITAS. — Vyriausybė pareiškė, kad Irako lėktuvai pažeidinėja Kuaito erdvę, o Irako kariuomenė dar nepasitraukė iš antradienį užimtų pozicijų Kuaito teritorijoje.

WASHINGTONAS. — Praplikęs senatorius William Proxmire persodino plaukus iš pakaušio ant kaktos ir ta operacija 1972 metais jam kainavo, 2,758 dol. Jis žadėjo tas išlaidas nurašyti nuo savo sveikatos išlaidų pajamų mokesčio formose. Del to senatorius gavo daug priekaištų ir nutarė operacijos neminėti pildydamas mokesčių formas.

NEW YORKAS. — Garsus žurnalistas Walter Lippmann New Yorko ligoninėje gavo mechaninį širdies ritmo skatinimą.

DETROITAS. — Fordo bendrovė atšaukia apžiūrėjimui 58-759 Torino automobilius, nes apie 4,100 to modelio automobilių gali turėti defektą vairavimo mechanizme.



Suomijoje yra tūkstančiai ešerų ir tūkstančiai meškeriojėjų. Šioje nuotraukoje suomiai gaudė žuvis per ledo iškirstas eketes. Daugiausia pagaunama lydekų ir ešerų.

PAKETIMAI EGIPTO VYRIAUSYBĖJE

KAIRAS. — Vakar Egipto prezidentas Sadatas turėjo pasakyti svarbią kalbą ir paskelbti apie reikšmingus pasikeitimus vyriausybės struktūroje. Įtakingo Al Akhbar laikraščio pranešimu, premjeras Sidky pasitraukė iš vyriausybės po šeštadienio trumpo posėdžio ir prezidentas nutaręs pats pasiimti premjero vietą. Šis nutarimas buvęs aptartas prieš kelias savaites. Prezidentas turėjo vakar apie tai paskelbti Nacionalinės Asamblėjos nariams ir Arabų Socialistų Unijos centro komitetui. Laukiama ir kitų vyriausybės narių pakeitimų paskelbimo. Egipto spauda tuos pakeitimus vadina labai svarbiais.

Po pasaulinės Egipto ofenzivos diplomatinėje srityje, po prezidento patarėjo Hafez Ismail kelionės į Paryžių, Londoną ir Washingtoną ir po užsienio reikalų ministerio Mohammedo Zayyato vizitų Kinijoje, Indijoje, Pakistane, Bengalijoje ir Irane, laukiama naujo posūkio Egipto politikoje. Stebėtojai galvoja, kad prezidento Sadato nutarimas perimti vyriausybės vadeles iš premjero reiškia dar vieną bandymą rasti taikingą išeitį Viduriniuose Rytuose. Jei šis paskutinis bandymas neduos konkrečių rezultatų, galima laukti karinių veiksmų atnaujinimo.

Egipto diplomatija stengėsi įtikinti pasaulį, kad karo grėsmė yra visai reali, kad tą grėsmę gali atitolinti tik diplomatinis Washingtono spaudimas Izraeliui padaryti nuolaidų. Egipto labai nepalankiai sutikta žinia, kad prezidentas Nixonas nutarė parduoti Izraeliui dar 50 Phantom lėktuvų. Egipto spauda piktai puolė Ameriką, kurios žvalgybos lėktuvai nuolat skraidė Egipto ir Libijos pakrantėmis šnipinėjdami. Vieną tokį žvalgybos lėktuvą praėjusią savaitę apšaudė du Libijos naikintuvai.

Uganda sulaukė naują invaziją

KAMPALA. — Uganda vėl paskelbė apie naują invaziją iš Tanzanijos. Puolimas prasidėjęs penktadienį, Ugandoje paskelbtas karo stovis ir kariuomenė pirmus puolimus sulaukusi Ugandos teritorijoje. Tanzanija siunčianti į Ugandos pasienį naujas kariuomenės jėgas.

Ugandos radijas sako, kad pagimti belaisviai parodė, kad puolimas vykdomas Ugandos pabėgėlių, Azijos kilmės žmonių ir reguliarios Tanzanijos kariuomenės dalinių.

Apgautas pirkėjas laimėjo bylą

NEW YORKAS. — Aukščiausias valstijos teismas priteisė Ernestui Rumph, 41 m. amžiaus, 897,000 dol. iš Fordo automobilio pardavimo agentūros. Vyras buvo pirkęs automobilį, kuris buvo giriamas, kaip mažai mylių turįs "demonstravimo modelis". Tuo automobiliumi važiuodamas, pirkėjas turėjo nelaimę. Vairavimo mechanizmui sugedus, automobilis trenkė į medį, žuvo vairuotojo žmona, o jis pats ir du jo sūnūs buvo sunkiai sužeisti.

Paašikėjo, kad Fordo agentūra jam pardavė automobilį, kuris buvo išnuomotas Avis agentūrai, kuri per aštuonis mėnesius nuomavo tą mašiną visiems, kas norėjo. Juo važinėjo virš 70 asmenų.

Teismo prisiėmusiųjų komisija nusprendė, kad pardavimo agentūra pirkėją apgavo, pardavė senesnį automobilį, negu pirklėjui sakė.

Išgelbėjo norvegų jūrininką

NEW YORKAS. — Praėjusį ketvirtadienį norvegų prekinis laivas "Norse Variant", 541 pėdos ilgio, plaukęs su akmens anglies kroviniu iš Norfolko į Hamburgą, pateko į stiprią audrą 150 mylių į pietryčius nuo Cape May. Po kelių SOS pranešimų laivo radijas nutilo. Pakrančių Sargybos laivai ir lėktuvai pradėjo gelbėjimo darbus, kurie tęsiasi ir šią savaitę.

Sekmdienį karo aviacijos gelbėjimo lėktuvas pastebėjo geltoną guminę valtį su žmogumi joje. Parašiutais buvo nuleisti du nariai, kurie prisijungė prie jūreivio. Įtarta, kad jis yra 23 norvegas, vienintelis gyvas likęs iš 30 jūreivių įgulos, Stein Gabrielsen.

Norvegų laivas paskendo 40 pėdų didumo bangose, jūroje vėju pučiant 85 mylias per valandą. Jūreivis valtįje naktimis šalo nuo lietaus ir sniego, mėtomas didelių bangų. Jį iš valtės iškėlė tanklaivio "Mobil Lube" įgulos nariai. Tanklaiviu apie norvegą pranešė lėktuvo pilotas.

ŠIANDIEN IR RYT PALEIDŽIAMĖ PASKUTINIEJI AMERIKIEČIAI

SAIGONAS. — Iki trečiadienio komunistai turėjo paleisti visus karo belaisvius, o Amerika turėjo išvežti visus savo kareivius iš P. Vietnamo. Komunistai sustabdė belaisvių paleidimą, kai Amerika pareikalavo paleisti ir Laose laikomus belaisvius. Šiaurės Vietnamui buvo kebli padėtis, nes jis niekada nepripažino turįs savo kareivių Laose ar turįs kokią nors įtaką Laos komunistams. Pažadėjimas paleisti Laose paimtus belaisvius būtų lygus prisipažinimui, kad Hanojus kontroliuoja Pathet Lao komunistus.

Kanada nutarė likti komisijoje

OTTAWA. — Antradienį Kanada turi oficialiai paskelbti ar ji pasiliks Vietnamo taikos priežiūros komisijoje. Trečiadienį baigiasi bandomasis 60 dienų terminas ir laukiama, kad Kanada komisijoje liks, paskelbdama naują terminą.

Užsienio reikalų ministeris Sharo rekomendavo vyriausybei pasilikti komisijoje, nors tos komisijos darbas nėra patenkinamas. Jo nuomone, be Kanados ta komisija dirbs dar blogiau. Kiekvieną atvejį, Kanada paskelbs 30 dienų iš anksto, jei bus nutarta iš komisijos pasitraukti, nes nebus lengva rasti neutralią valstybę, kuri galėtų užimti Kanados vietą komisijoje, kur ji yra kartu su Indonezija, Lenkija ir Vengrija.

Naujosios demokratų partijos, kuri parlamente turi 31 narį ir remia Trudeau vyriausybę, kaukus patarė vyriausybei pasitraukti iš Vietnamo už 90 dienų. Opozicijos partija — konservatoriai remia Kanados pasilikimą komisijoje.

Visuomenės opiniją šiuo klausimu yra pasidalinusi. Užtektu, kad karo veiksmuose žūtų nors vienas kanadietis ir visa Kanada imtų reikalauti, kad vyriausybė pasitrauktų iš Tarptautinės Kontrolės ir priežiūros komisijos.

Daug kur tebera mirties bausmės

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų sekretoriaus įstaiga paskelbė raportą apie mirties bausmės pasaulio valstybėse. Dar 100 valstybių tebeturi mirties bausmės ir nuo 1945 metų tik septynios JT narės panaikino mirties bausmės visiškai. Dvi tų bausmių jau neturėjo prieš JT įstieigimą. Mirties bausmės panaikintos: Austrijoje, Kolumbijoje, Costa Rikoje, Dominikonų respublikoje, Ekvadore, Suomijoje, Urugvajuje, Islandijoje ir Venecueloje.

Raporte sakoma, kad naujos smurto ir teroro formos, kaip lėktuvų grobimai, vertia vyriausybės ieškoti griežtesnių bausmių. Raportas buvo paruoštas dar prieš prezidento Nixono reikalavimą kongresui, kad būtų atstatyta mirties bausmė už kai kuriuos nusikaltimus.

Raportas sako, kad vis mažėja skalė nusikaltimų, už kuriuos baudžiama mirties bausme, tačiau yra ir išimčių, kaip kai kuriuos komunistinės valstybės, kuriose mirties bausmė taikoma ir už ekonominius nusikaltimus, išskyrus korupciją. Visame pasaulyje pastebėta, kad vis šioji opinija palaiko mirties bausmės ir dėl to vyriausybės vengia jas panaikinti.

Sekmdienį prezidentas Nixonas įsakė sustabdyti kareivių išvežimą iš Vietnamo, kol komunistai nepaleis paskutinių belaisvių. Vakar, po ilgų derybų, Hanojaus delegacija pažadėjo antradienį paleisti Viet Congo ir Hanojaus belaisvius ir pranešė, kad ir devyni Laos belaisviai bus greit paleisti. Antradienį bus atiduoti 40 ir trečiadienį 67 amerikiečiai belaisviai.

Amerika žadėjo vakar išvežti 900 amerikiečių kareivių, antradienį — 1,800 ir trečiadienį 2,500. Ginčai dėl Laos belaisvių užvilkinus visą reikalą paskutinią amerikiečių kareivių gali būti išvežti tik ketvirtadienį.

Be ginčo dėl Laos belaisvių, kurių tarpe yra vienas pulkininkas, du majorai, trys aviacijos kapitonai, vienas leitenantas ir du civiliai, komunistai sukėlė ilgą ginčą dėl 159 marinių kareivių, kuriems skirta saugoti Amerikos ambasada Saigone. Komunistai reikalavo, kad ir šie mariniai būtų iki trečiadienio išvežti. Amerika tvirtina, kad ji laiko ambasados sargybas visose savo ambasadose, o Saigono ambasada yra didelė, todėl reikalinga ir didesnė sargyba.

Amerikiečiai keturių šalių komisijoje yra įsitikinę, kad dabartiniai nesklundamieji šią savaitę bus išspėsti ir visi belaisviai bus sugrąžinti. Tada bus išvežtas ir paskutinis amerikietis kareivis.

Saigono ir Viet Congo belaisvių pasikeitimą sutrukdė 200 komunistų kareivių, kurie atsiskyrė grįžti pas komunistus ir nesėdėjo lėktuvus, kurie turėjo juos nugarbenti ir komunistų valdomą šiaurinę P. Vietnamo provinciją. Belaisviai šūkavo prieš komunistų nukreiptus šūkius ir buvo vėl sugrąžinti į belaisvių stovyklą, kur Saigono valdžia juos atskyrė nuo likusių belaisvių ir davė jiems geresnes sąlygas.

Kipro valdžia atšaukė parą

NICOSIA. — Kipro salos valdžia atšaukė nepriklausomybės šventės parą, nes buvo išaiškintas samokslas nuversti arkivyskupo Makarios vyriausybę. Sukilimą ruošęs gen. George Grivas, susijungimo su Graikija šalininkas. Paradas turėjo įvykti sekmdienį.

Grivas ginkluoti vyrai puolė vėl dvi Kipro policijos įstaigas, pirmuosius policininkus ir paspruko su jų ginklais.

Paskelbimas apie išaiškintą samokslą gali būti ženklas, kad valdžia bandys smogti Grivas slaptai armijai. Jis pats slapstosi Limasol mieste. Generolo Grivas šalininkų tarpe yra ir Kipro policininkų bei valdžios tarnautojų, kurie remia enosis — susijungimo su Graikija idėją.

FLORIDA

Esu užsiminęs pasidalinti mintimis su Naujienų skaitytojais apie nekilnojamo turto kainas Floridoje. Gal tiksliau pasakyčiau — Miami, Miami Beach ir artimas apylinkės. Bet pirmiau pravartu apžvelgti kai kurias pirmo techniškas sąlygas.

Pirmiausia, kas gi nori, ar gėlių taisyklės, veik pačiam pietiniam Floridos gale įsikurti?

Didelės darbo pasiūlos, ypač intelektualams tuo tarpu čia nėra. Kita vertus, jai kurias profesines (gydytojų, Real Estate paravėjų ir panašių) sritis įsiskverbimas yra gerokai apsiribojęs. Tačiau investavimams į nekilnojamas nuosavybes klifičių nesudaro; jei tik turima pakankamai kapitalo.

Šiaip čia daugiausia plūsta žmonės, kuriems nei profesiniai ar bet kurie darbai neberūpi — pensininkai. Bet ir jiems vien patraukli gyvenvietė — aplinkuma, pakankami išteklių nėra vieninteliai faktoriai geram senatvės gyvenimui. Teigiama, kad esą labai svarbu, kad vyras ir žmona — pensininkai naujoje gyvenimo ir vietos aplinkumoje rastų bendrą kalbą. Esą pensininkams atsiranda naujovė —

gausius laiko išteklius. Vyras nerandęs būdo kaip tinkamai juo pasinaudoti; net pradėjęs varžyti žmonos laisvumą. Ir jei nedama pastangų prisiderinti, esą galinčios susidaryti sąlygos vienas kito nervinimo. Todėl bandant kur nors į naują gyvenvietę pajuodėti, reikia pilnai įsitikinti naujų gyvenimo sąlygų abiem palankumu.

Be šio pagrindinio apmąstymo, kyla visa eilė ir praktiškų svarstymų.

1. Pragyvenimo išlaidos. Be namo pirkimo kainos (ar nuomojamo buto nuomos dydžio) svarbi apskaičiuoti jo išlaikymo išlaidos, taksai, vanduo, draudimai ir k., o ir galimūmų artimoj ateityje toms išlaidoms kilti.

2. Gyvenvietės patogumas. Svarbu, ar yra arti maisto krautuvės ir kitų dažnai prireikiamų reikmenų parduotuvių ar ir vaistinių. Žuvautojui ar mėgėjams maudytis, negalima išleisti iš akių ir tos galimybės. Būtina užsitikrinti apylinkės ramumą. Aerodromai, geležinkeliai, fabrikai gali kelti ne tik triukšmą, bet sudaryti ir kitokių nepatogumų. Vietovės neturintios kanalizacijos laiks nuo laiko užtersia orą.



Londono tarptautinėse dviratininkų lenktynėse buvo ir tokių vietų, kur dviračius teko nešti. Lenktynės laimėjo antras iš dešinės, belgas Robert Vermiere.

3. Klimatas. Vienam šiltesnis oras lengvai pakeliamas, kitas nepakelia šalčio, drėgmės. O vėl kuris išsiilgsta metinių oro kaitų.

4. Susisiekimo galimybės. Svarbu ne tik privažiavimas prie gėry kelių, bet ir autobusų linijos bei jų sustojimo vietos.

5. Be sportinio, įvairaus žaidimo, ar šiaip pramogų pabendravimui su žmonėmis, lietuviams dar yra išskirtinai viena aplinkybė — glaustys arčiau savytarpėje. Nesvarbu, kad kiekvienas tarpusavyje pasikalbama ar truputi „pagražinant“ apie vienus kitą pakalbama, vis tiek ieškome savojo ratelio. Čia ir savos draugijos — klubai — savų papročių bei tikslų ir pareigimų ar iškilimų. Gausu pavyzdžių, kad, įkūrę saviesiems, nusišalinti tarp kitų tautybių. Bet greit taip pasilgsta savos aplinkumos, — viskas likviduojama ir grįžtama arčiau savos gausnės bendruomenės.

Naujoji vieta kuriantis ir nuosavybę perkant susiduriama su visa eile svarbių bet dar neišgyventų momentų ar naujovių. Daugumoj pirkimo sandėriai yra nusistovėję panašiai visam krašte. Bet atskirose valstijose būna ir skirtingų. Dažnai ir tos bendrosios būna primirštos ar ne pilnai įsigilintos.

Čia vienos iš ypatingų reikšmių, yra pirmas kurtis naujai projektuojamose miestose. Jis taip sumaniai, išminkintų parduotuvę, atliekamas, kad dažnas net nepasijunta, jog jau yra nusipirkęs nuosavos žemės, kurios naudojimosi reikšmės, išsiaiškinti vietinėje savivaldybės įstatoj.

Čia pravartu prisiminti, kad pagrindinė pirkimo eigos dalis yra, taip vadinamas, pirkimo pasiūlymas pridėjus piniginių užstatų. Pardavėjui jį priėmus ir patvirtintu patikrinimu. Toks patikrinimas ir pažymėjimas kai-

nuoja \$30. Pirkimo pasiūlymą darant reikia pažymėti, kas tokias išlaidas turi padengti. Terminų naikinimo ir jų padarytos žalos (jei būtų jau stipriai paliesta namo konstrukcija) išlaidas turi padengti pardavėjas. Tačiau neprošalį ir tai pirkimo pasiūlyme įrašyti. Vienkartinis, vieno buto namo, terminų išnaikinimas kainuoja \$250. Uždelimasis (keleta ar net keliolika metų) juos išnaikinti, gali susidaryti didelių ar ir nebeįprastų nuostolių. Todėl čia jų tikrinimas yra laiko nuo laiko būtinumas, o jau ypač perkant. Paprastai kompanijos patikrina nemokamai. Bet gali pasitaikyti inspektorių ir nepatikimų — ir nesant terminų juos surasti. Kartais verta pasikviesti ir kitą kompaniją.

Tiek pat svarbus ir įprastas yra ir stogo stovio patikrinimas bei aptariamas darant pirkimo pasiūlymą. Kaip terminų taip ir stogų stovio būna, garantijos, bet jei pirkėjas su garantijų davėjais namą perkant nepadarė susitarimo, garantijos naujam namo savininkui netaikomos.

Esamoji namo apdrauda daugumoj perrašoma naujam savininkui, tačiau verta patikrinti, ką tokia apdrauda apima. Kartais verta apdraudą pakeisti, kad ir sumokant kurį pabaudą. Ypač, jei senoji būta įrašyta draudimas ir gausių brangenybių.

Perkant namą, prieš patiekiant raštišką pasiūlymą, pravartu kylančias abejones, sąryšyje su statybos ir valdymo nuostatais, išsiaiškinti vietinėje savivaldybės įstatoj.

Čia pravartu prisiminti, kad pagrindinė pirkimo eigos dalis yra, taip vadinamas, pirkimo pasiūlymas pridėjus piniginių užstatų. Pardavėjui jį priėmus ir patvirtintu patikrinimu. Toks patikrinimas ir pažymėjimas kai-

NESUSIPRATIMŲ SALA

Nuo senų senovės Kipro sala Viduržemio jūroje yra nesusi-pratimų šaltinis tarpe vietos gyventojų ir kaimynų Jos vardas kilo iš dviejų skirtingų dalykų pavadinimo: cooper — metalo, kurio yra apščiui kalnuose ir iš cypres — medžio, kuris pagal senus padavimus buvo naudojamas Nojaus arkai. Paukščių žinovus stebina tos salos Kyrenia kalnuose esantieji juodvarniai...

Jau seniai sala buvo žymi labai geru vynu ir dėl to prarado savo nepriklausomybę. Turkų sultonas Selim 2-sis, vadi-

Kondominijumose yra ir skirtingų įtrauktinių sąlygų.

Kad ir kaip gerai atrodytų pasiūlymas, surašytas, prieš jį pasirašant, reikalinga atidžiai apsvaistinti su savo advokatu. Kitą vertus, kaip nepasitikėtum advokatu, vėta ir pirkėjui būti apdairiam, nes klaidas gali padaryti visi.

Petras Šilas

namas „Girtuoklin“ 1570 m. užpuolė tą salą su 60,000 kareivių tikslu monopolizuoti visą to gero vyno gamybą. Kartu su vynu gyventojai prarado laisvę ir nepriklausomybę.

1878 m. sala per apsirikimą teko Anglijai ir buvo jos kolonija iki 1914 m. Tuolaikinis britų ambasadorius Turkijoje gavo parėdymą iš Londono nupirkti iš Turkijos valdžios Kretos (Crete) salą. Jis tuo reikalu nuvyko pas Didįjį turkų vizirą deryboms, bet pamiršo salos vardą ir tik atsiminė, kad ji prasidėda raide C. Viziras pasiūlė Cyprus arba Kipro salą ir ji buvo nupirktą...

Dar ir dabar turistus stebina Kipro salos dauguma gyventojų, kurie pasveikina svetį sakdami sudiev — good by, o iš lydėdami sako labas — hello. Tai yra dėl to, kad pirmuose anglų ir kipriečių žodynuose tie žodžiai buvo sukeisti...

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI „NAUJIEŅOSE“

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

164 pusl. knyga Kaina \$1.50

Veiklos žmogus noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos vaidmą laikotarpiu, negalės apsigauti be J. Augustaitis pakuotos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne tik Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusių ir Smetonos vaidmą tiksliai pažįstantį žmogės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti „Naujienose“ darbo valandomis. Ką negali užti „Naujienos“, tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, pridėdami 20 c. persiuntimui paštu tokiu adresu:

NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Gavę pinigų tuojau knyga pasieksime

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

- K. Bielinis, **PENKTIJŲ METAI**, gražiai įrėsta, 592 psl. \$6.00
- K. Bielinis, **DIEŲJANT**, gražiai įrėsta, 464 psl. \$6.00
- Prof. Vaclo. Biržiška, **ALEKSANDRYNAS**, 1 tomas, gražiai įrėsta, 431 psl. \$7.50
- Prof. Vaclo. Biržiška, **SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA**, I dalis, 208 psl., įrėsta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrėsta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00
- Dr. K. Grinius, **ATSIMINIMAI IR MINTYS**, I tomas, 300 p. \$2.00
- Prof. S. Kairys, **LIETUVA BUDO**, gražiai įrėsta, 416 psl. \$5.50
- Kipras Bielinis, **GANA TO JUNGŲ**, 492 psl., minkštai viršeliais \$5.00
- Juozas Liūdžius, **RASTAI**, 250 psl. \$3.00
- P. Liūdžiūnė, **ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ**, 88 psl. \$1.00
- S. Michelsonas, **LIETUVIŲ ISEIŲJIA AMERIKOJE**, 297 p. minkštai viršeliais — \$4.00, įrėsta — \$5.00
- Dr. V. Sruogienė, **LIETUVOS ISTORIJA**, gražiai įrėsta 968 psl., dabar tik \$10.00

NAUJIEŅOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608, — Tel. HA 1-6100

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė, Apie senus laikus, Kai aitvarai ir laumės Skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų megstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikštaviniai. Naujienose galima gauti šių perliū žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

- 1. N. Butkienė, **VELYKŲ PASAKOS**, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY-NUKES, 34 psl. su 8 apsakymais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
- 2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, **SOKOLADINIS KIŠKELIS**, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
- 3. A. Giedrius, **MURKLYS**, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
- 4. Stasė Vanagaitė-Petersonienė, **LAUMĖ DAUMĖ**, 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.
- 5. Maironis **JAUNOJI LIETUVA**, poema, 118 psl., \$1.00.
- 6. Alfonsas Vambutas, **TRYŠ SAKALAI**, Liet. Mokytojų sąj. premijauta knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stančkaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.
- 7. Juozas Švaistas, **SAUNUS PENKETUKAS**, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
- 8. Jonas Valaitis, **SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI**, mitologijos psmai Eiluoiti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai megstą ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuotų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608



Indijos madų kūrėjai siūlo Vakarų pasauliui savo mados: aukso at-austus šilkus ir medvilnės drabužius, išsiginam ir neformaliu nešiojimi.

Why Americans own \$54,000,000,000 worth of U.S. Savings Bonds.

One good reason is the Payroll Savings Plan. About three-fourths of all Bonds are purchased through the Plan. It's helping Americans save more money than they ever dreamed they could. That's because the Payroll Savings Plan is such an easy way to save. All you do is sign up where you work and the amount you specify is set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's the easy way to build a nest egg. You've got your reasons to save money. There's one great way to do it painlessly. Join the millions who are buying Bonds the Payroll Savings Way.



Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4 1/2% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Buy U.S. Savings Bonds.

NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

Spalvų joslės sutrikimai

Spalvos mums labai padeda orientuotis aplinkoje, todėl viena svarbiausių regėjimo organo savybių yra spalvų joslė. Šiuo jautumu domisi fiziologai, biofizikai, oftalmologai, psichologai, jis glaudžiai susijęs su estetika, menu ir daugeliu technikos šakų. Štai transporto judėjimas reguliuojamas įvairios spalvos signalais. Dažymo ir tekstilės pramonėje reikia parinkti spalvas

ir atspalvius. Farmaceutikai turi gerai skirti įvairių vaistinių medžiagų atspalvius, sekti spalvines reakcijas ir t. t.

Spalvų joslė yra estetinio parvyvenimo šaltinis. Žmogus džiaugiasi puikiais gamtos vaizdiniais, tapytojų kūrinių. Įvairių spalvų deriniai sukelia skirtingą estetinį jausmą.

Žmogaus akis sugeba jausti šviesą, kai elektromagnetinių

bangų ilgis siekia 400–700 milijonų. Spalvų joslės pobūdis priklauso nuo šviesos bangų ilgio. Skirtingo ilgio banga sukelia skirtingos spalvos pojūtį. Spalvas atskiria akies tinklainėje esančios jautrios kolėlės. Iš jų informacija nerviniais laidais perduodama į smegenų žievę.

Gera funkcionalioji akies tinklainė, žmogus skiria 13,000 spalvų atspalvių. Tačiau pasitaiko žmonių (8% vyrų ir 0.5% moterų), kurie spalvų neskiria arba jas blogai skiria. Spalvų joslės sutrikimai dažniausiai būna įgimti ir neretai paveldimi.

Sunkiausias spalvų joslės sutrikimas yra vadinamoji chromazija — visiškai aklumas spalvoms. Toks spalvaaklis žmogus pasaulį mato pilkuose tonuose, kaip nespaltinio filmo ekrane. Ši yda labai reta. Taip pat neretai pasitaiko ir tritanopija —



M. ŠILEIKIS

LAIVELIAI (Aliejus)

Philomena sako...

Taupymas yra šeimos pareiga. Įvairūs skelbimai masina visą šeimą pirkti ką nors naujo. Bet

jei norite įsigyti namą, turėti pakankamai lėšų vaikų mokslui ar senatvei, laikas dabar pradėti taupyti.

Pinigai, taupomi Chicagos Taupymo ir skolinimo bendrovės bet kokiame skyriuje, yra Federacinės valdžios apdrausti iki \$20,000,000.



5%
Regular
Passbook
Account

5 1/4%
90 Day
Passbook
Accounts

5 3/4%
\$1,000 or more Savings
Certificate
(1 to 2 years)

6%
\$5,000 or more
Savings
Certificate
(2 to 10 years)



CHICAGO ***

savings and loan association

6245 South Western Avenue 476-7575

6245 South Western Ave. 476-7575

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608



DAGYS

"KOKS JIS MIELAS"

(Medis)

Iš atidėtos parodos baldžio 6 diena
Čiurlionio Galerijoje

sutrikusi mėlynos ir violetinės spalvos joslė. Dažniausiai pasitaiko žalos spalvos neskiria žmonės deuteranopai. Jie painioja šviesiai žalią su tamsiai raudona, purpuro spalvą su pilka. Neskiriantieji raudonos spalvos — protanopai — sutapatina šviesiai raudoną su tamsiai žalia, o mėlyną su purpuro spalva.

Pirmasis spalvų joslės sutrikimus aprašė žymus anglų fizikas ir chemikas Daltonas (1766–1844), kuris pats neskyrė raudonos spalvos. Todėl ši yra ir vadinama daltonizmu, nors dažnai daltonizmu neteisingai vadinamas bet koks spalvų joslės sutrikimas. Įdomu, kad Daltonas savo ydą pastebėjo ne atlikdamas kokias nors chemines reakcijas, o uogaudamas, kai šalia raudonų uogų prisirinko ir nenunokusių — žalių.

Spalvaakliai arba silpniau jautiantieji spalvas dažnai ilgai nepastebi savo defekto, nes nežino, kaip mato kiti. Įprastose sąlygose neretai ir aplinkiniai šito nepastebi. Mat, spalvaakliai iš mažens girdi daiktus vadinant teisingomis, pavyzdžiui, medžių lapai žali, čerpių stogai, gėlių žiedai raudoni, todėl juos taip ir vadina. Be to, jie iš dalies atskiria spalvą pagal jos ryškumą ir sodrumą.

Akivaizdžiai spalvų joslės



DAGYS

RUPINTOJELIS

(Medis)

Čiurlionio Galerijos nuosavybė

bet ir kitų gyvūnų spalvų joslė. Aukščiausiai išvystę žmogaus beždžionės, pavyzdžiui, šimpanzės, mato panašiai, kaip ir žmogus, žemiau išvystę žmogus — menkiausiai skiria spalvas. Netiesinga nuomonė, kad jautūs dirgina raudona spalva. Jų spalvų joslė ydinga ir iš tikrųjų juos dirgina skaisčių mojavimas. Triušiai ir pelės spalvų nemato. Menkai jas mato voverės. Bitės ir kai kurių rūšių žuvis neskiria raudonos, geltonos ir oranžinės spalvos, tačiau jos mato ultravioletinius spindulius, kurių nemato žmogaus akis. Daugumas paukščių spalvas skiria. Naktiniai gyvūnai (pelėdos ir kt) spalvų nemato.

Žmogaus spalvų joslė buvo pradėta tirti tik 1875 m., Švedijoje įvykus didelei traukinio katastrofai, kurios kaltininku buvo spalvaaklis mašinistas, supainiojęs signalizacijos spalvas. Nuo tada, priimanč darbininkus į įvairias transporto rūšis, tikrinama, kaip jie mato spalvas.

Asmenys, blogai skiriantieji spalvas, neturi teisės dirbti transporte, chemijos pramonėje, formacijoje bei kitose srityse, kur reikia gerai skirti spalvas.

Jei spalvų joslė labai nežymiai sutrikusi, tai specialiomis treniruotėmis tokias akis galima išlavinti, tačiau ryškūs įgimti spalvų joslės sutrikimai iki šiol nebuvo išgydomi. Japonijoje, kaip buvo nurodyta, dabar atliekami pirmieji bandymai gydyti sutrikusią spalvų joslę. Jei pasiseks juos įgyvendinti praktikoje, bus pasiekta, didelis laimėjimas — daugeliui asmenų praplės jų veiklos sritis ir aplinkinis pasaulis nušvis gausesnėmis spalvomis.

Doc. A. Valentiniene

Spalvos padeda mums geriau atskirti daiktus

Išsivaizduokime tokį dalyką: šiaurės ašigalyje nieko nebūtų, tik

balta sniegas, jokie daiktai, už kurio mūsų akis užkliūtų. Mes pajustum svaigulį nuo akių nuovargio, pagaliau ištiktų "baltasis aklumas", viskas atrodytų balta. Po staigaus optinio smūgio, trunka kiek laiko, kol akių vyzdžiai atsigauna, t. y. iš didelės šviesos staiga patekus į tamsų tunelį. Iš kart tamsioje nieko negalima matyti, tik po kiek laiko matymas pradeda atsigauna. Taip pat ir spalvos joslė padeda akims paįsėti, akivaizdoje įvairiausių spalvų aplink mus.

Dailininko akys ir paveikslas

Iš dailininkai turi spalvos joslės trukmų. "Kanados akių gydytojas dr. F. Veiler iš Toronto įrodinėja, kad tai, kas kartais vadinama įžymiųjų dailininkų "nepaprastu braižu", iš tikrųjų yra akių yda. Pavyzdžiui, didysis prancūzų tapytojas P. Cezanne buvo trumparegis, todėl jo paveikluose daug kur nėra griežtų kontūrų, iškreiptos spalvos. (Čia jau truputį perdėta. Cezanne tapyboje nėra fizinių ydos, toks jo stilius. Kontūrai sąmoningi). Anglų dailininkas John Constable neskyrė raudonos ir žalios spalvos. Jo darbuose nerasia natūralių rudens spalvų. Kitas prancūzų dailininkas, Claude Monet, į senatvę susirgo sunkia akių liga. Todėl vėlyvesniuose jo paveikluose visur labiausiai išryškėja raudona spalva. Graikų kilmės ispanų dailininkas El Greco tapė suplonintais ir išstėtas žmonių figūras. Mat, jo akys pasižymėjo astigma tizmu — optine akių yda, kai lęšiukas esti nesimetriškas ir per jį praėję šviesos spinduliai nesusikerta viename centre. Nufotografavus El Greco tapybą kardinolo Nino de Gevaros portretą per asigatinį — 10 dioprijų lęšį su 15°, ašiespasvirimu, buvo gautas visai normalus žmogaus atvaizdas". M. Šileikis

DR. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Grinio Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujiene" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir mintų" tomą (neįrašta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!



Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE
2 YEAR MATURITY.

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

TAIP BOBŪTE GALVOJA

Kaimynystėje gyvena viena senyvo amžiaus našliukė. Beveik kasdien su ja susitinkame. Maloni ir mandagi moterėlė. Nuosirdžiai su ja pasikalbame. Dažnai jai paskaitau iš ok. Lietuvos gautus laiškus. Mat, ten gyvena dvi seserys ir brolis. Seserys ir brolis mirę. Pasilikę jų vaikai parašo jai laiškus. Mašinėle rašytus laiškus pati puikiai perskaito, bet ranka — sunkoka, sako akyse jai mirga. Be to, labai pamaldi moterėlė. Sekasi gal tik porą kartų šv. mišias sakomadieniais praleidusi.

Iš dabar sulaukusi gana senyvo amžiaus ar smiegas ar lietus ar kitoks blogas oras, nesulauko nuo nuėjimo bažnyčion. Prenumeruojasi be kitų katalikiškų žurnalėlių ir Draugą. Bet Naujienas, jas skaitančius, o dar į jas rašančius keikia kaip tik ji išmano ir sugeba. Visiems naujienėiams po mirties numato peklę karščiausia vieta. Vadina jas bedieviškomis, komunistinėmis ir dar nesigali joms pikčiausių žodžių.

Iš karto dar bandžiau Naujienas teisinti, bet, matydama, kad senutės neįtikinsiu, ir aš drauge jai padėdau. Prieš porą dienų susitikusi prašo būtinai pas ją užėti ir perskaityti iš seserėčios gautą laišką. Užėinu. Virtuvė, miegamasis ir svečių kambarys išvairiausiai užlaikomi. Virtuvėje ant sienos didokas kryžius. Svečių kambaryje taip pat kryžius. Ant sienų keliolika šventųjų paveikslų, gražiai įremtu, prikabintu. Gana didelis paskutinės vakarienės į gelsvus rėmus įremtas paveikslas.

Kamputyje ant mažo stalielio stovi vėl medinis kryželis. Ant

jo užkabinti du rožiniai, šalia dvi maldaknygės.

Perskaitau senutei laišką. Siūlo kažkokio skanaus gėrimo — atsisakau. Padėkojusi už laiško perskaitymą, tiesiog primygtinai prašo, neskaityti Naujienų, nes tai esanti baisi nuodėmė. Neigi, ginčysies su senute, prižadų pasitaisyti.

Išeinant virtuvėje ant lentynėse matau guli pora Draugo ir keli Vilnius egzemplioriai. Paimu Vilnį ir sakau senutei:

— Tai ką tu, mama, bariesi ant Naujienų, o pati skaitai bedieviškesnius komunistinį laikraštį.

Senutė atsako: — Pakol dar vyres buvo gyvas, tai skaitėme Draugą ir Vilnį, bet vyru prieš keturis metus mirus, kuris išlįsi šv. Kazimiero kapinėse, Vilnius pati neužsipernumeruoju. Aš skaitau Draugą, o mano "frentka" Ada-Adelė skaito Vilnį, tai mes nuolat pasikeičiame.

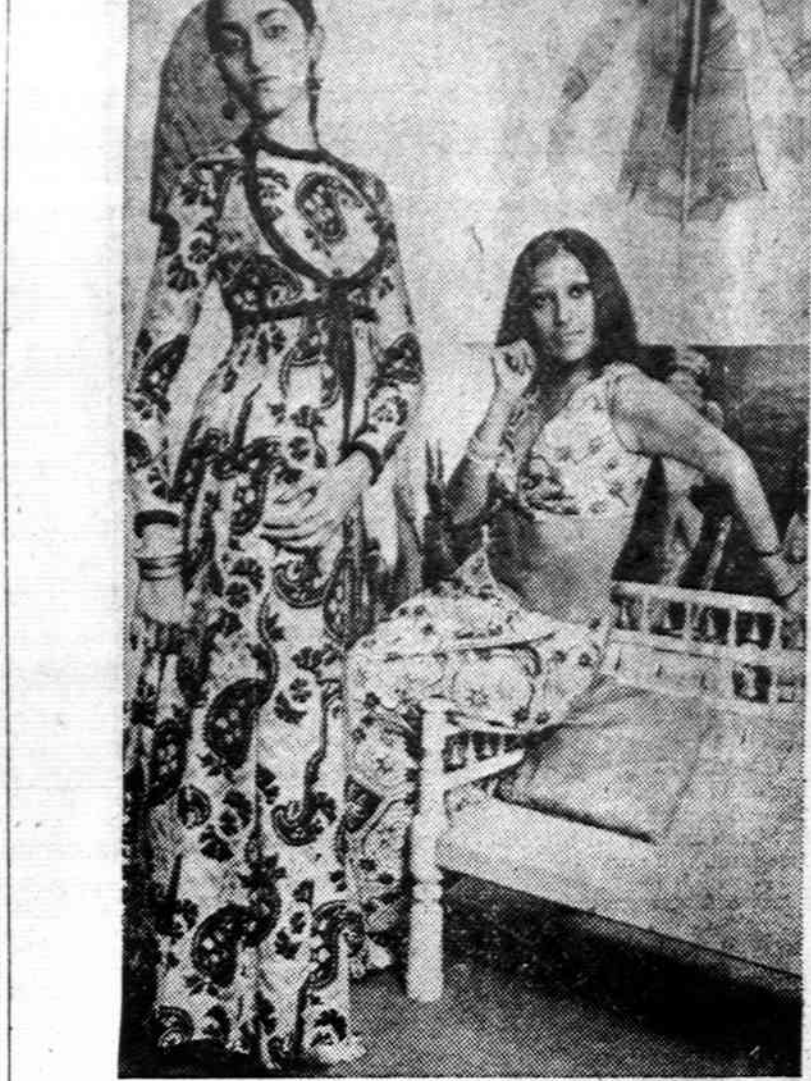
— Juk būdama tikinti ir skaitydama Vilnį tikrai gali patekti į peklą, — sakau senutei.

Senutė paraudo ir gana piktoškai atžėję:

— Taip ilgai tu Amerikoje gyvenai ir vis dar dypukiškai galvoji. Ar tu nežinai, kad Draugas gina katalikus, o Vilnis darbininkus. Mes juk visi esame ne ponai, bet darbininkai.

Bandžiau aiškinti, kad Amerikoje darbininkus gina Unijos Darbininkai visai nepritaria ir nenori tokių Vilnius gynybų. Senutė į tai tik pasakė:

— Ką tie žmonės žino... Bandžiau aiškinti, kad Naujienose net kunigai rašo. Senutė



Indijos mados vis dažniau patenka į vakariečių parduotuves. Indijos modeliutojos parodo (kairėje) išsiginę suknelę ir vasaros kurtori tinkamą drabužį.

tė žilą galvelę palingavusi atkirtė:

— Toks ten ir kunigas, kuris Naujienose rašo, tur būt, koks "nezeleznikas" ar eretikis.

Dar paklausiu, ar ji dar ir dabar remia Vilnį ir ar lankosi Mildoje. Senutė linkmiau tarė:

— Kaip tik pradėjau dirbti visą laiką skiriu auką bažnyčiai ir Vilniai. Į bažnyčią einu kas sekmadienį, o į Mildos salę, nedaugiau poros kartų į metus. Vakarais bijau judokų po Brieporčią vaikščioti.

Toliau jau senutės ir nebe-kvaršinau.

Daug kas stebisi, kad Italijoje dalis katalikų balsuoja už komunistus. Pietų Amerikoje, Italijoje ir net kitur kažkurie ir kunigai ragina savo tikinčiuosius balsuoti už komunistus. Ką gi! Pasirodo, kad ir mūsų tarpe nemažai yra ne tik aukščiau pamintieji bobučiai, bet ir dypukų, kurie prieš piet einą į bažnyčią, o po pietų lankosi Mildoje ar net vaikus į komunistines stovyklas organizuoja.

Reikia pripažinti, kad Kremlius propagandistai meistriškai yra išsipraktikavę "smegenų plovimu". Stasys Jušėnas

Ispanai apie lietuvių troškimus

"El Colombiano", leidžiamas Medeline, Kolumbijoje, pereinutų metų gruodžio 31 d. įdėjo straipsnį, pavadintą "Laisvė Lietuvai". Jame rašoma: Visur laisvame pasaulyje, kur tik esama lietuvių kolonijų, rašomi memorandumai Jungtinėms Tautoms, reikalaujant laisvės Lietuvai. Politikai, intelektualai ir šiaip jau žmonės pasirašo tuos pareiškimus. Prie Baltijos jūros įsikūrusi lietuvių tauta yra kultūringa, kokių keta pasaulyje, iš prigimties taikinga, bet karuose nepaprastai kovinga. Lietuvos istorijoje yra buvę daug heroizmo pavyzdžių, apie kuriuos kolumbiečiai beveik nežino. Ir šandien kova dėl laisvės sovietų okupuotoje Lietuvoje tęsiasi, dažnai pagrindyje, be paliovos ir atkakliai. Laisvojo pasaulio lietuviai — per pusantro milijono, sako laikraštis — yra pasiryžę supažindinti pasaulį su savo kultūra, turtingomis tradicijomis, folkloru ir su savo laisvės aspiracijomis. Lietuviai niekad nesutiks su juos pajungusia svetima okupacija. Juos jungia vienas šūkis: Lietuva nori būti laisva! Jungtinės Tautos turi tai suprasti ir padėti. (E).

Koks tėvas, toks ir sūnus

"Eltos Informacijų" 4-me šių metų numeryje buvo atsakyta istorijos mokslų kandidatui E. Glovackienei, kad ne Lietuvos

komunistų partija 1940 m. pakeitė Lietuvos santvarką, bet Kremlius, kurio įsakymu Raudonoji Armija okupavo Lietuvą. Juk nepriklausomybės laikais komunistų jėgos buvo absoliučiai nereikšmingos.

Lygiai kaip Glovackienė, rašo ir doc. Robertas Žiugžda s. m. vasario 14 d. "Tiesoje". Straipsnis, pavadintas "Fasizmo smurtas ir politinė trumparegystė". Kiek panagrinėjęs Lietuvos santykius su užsieniu, Žiugžda savo straipsnį baigia: "Komunistų Partijos vadovaujami Lietuvos darbo žmonės, pasinaudoję Tarybų Sąjungos pastangomis susidariusia palankia tarptautine padėtimi, 1940 metų vasarą nuvertė buržuazijos diktatūrą ir fašistinį režimą". Ar tai ne melas docente? (E).

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

— Vidaus reikalų sekretorius yra pasirodęs skirti pinigų, kad būtų apsaugoti bent 12 senų Chicago namų pačiame miesto centre. Jeigu pavyks susitarti, tai vyriausybė gal galės duoti pinigų bent 30 senų namų prižiūrėti.

— Illinois gubernatorius labai nepatenkintas partijų vadais, kurie susitarė, susiorganizavo ir panaikino jo veto. Gubernatorius yra pasiryžęs tęsti kovą ir



Nauja Amerikos filmų artistė Cicely Tyson dar nespėjo nusipirkti automobilio ir važinėja dviračiu.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MACHINISTS
Lathe & Bench hands. Also assembly workers. Experienced. Must read blueprints. For assembly of large small coilwinding machines. Good working conditions. Hospitalization. GEO. STEVENS MFG. CO.
6001 No. KEYSTONE
Tel. 588-1300

APPLY NOW !!
Olympia Fields Country Club
203rd and South Western Ave.
Olympia Fields, Illinois
MAINTENANCE HELPERS
AND HOUSEMEN

OPTOMETRISTS — EXP.
Rapidly growing ethical practice requires additions to our staff. Positions are permanent. Excellent Salaries and working conditions.
DR. JAMES G. CUSTARD
2537 W. 95 Evergreen Park
Tel. 238-2612

TOOL & DIE MAKER
Perfect set-up for a craftsman who likes to work in a one man air cond. tool room environment. Make repair punch die sets, assembly die and fixtures for growing electronics firm. Steady overtime with top wages. Excellent hospitalization insurance. Apply CORCOM, INC.
2537 No. HALSTED ST., 327-6566

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

POWER SEWING
MACHINE OPERATORS
Experienced. Good pay. Steady. Air cond. plant. Good fringe benefits.
WHEELER COMPANY
224 W. HURON ST.
Tel. SU 7-1156

SECRETARY
for 2 advertising sales representative on sport magazine. Loop office. Be your own boss. Age and/or experience open.

CALL
RICH SPENGLER
263-2400

PERSONAL

Asmenų ieško

PROG. PENSINKUI
APSVICVYNTI MIAMI BEACH
REZORTE, FLORIDOJE
Reikalinga pensinkui pora prižiūrėti namą Miami Beach. Siūloma 200 dol. mėnesiui ir erdvus butas. 2 bloki nuo jūros. Teirautis telef. Chicagoje 927-9548 arba rašyti: NAUJENOS, BOX 164, 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

— Chicagoje patraukti teisman trys Rockne bendrovės pareigūnai už rodytą lytinių veiksmų filmus.

— Penktadienio vakarą Chicago policija padarė kratą 5831 So. Erie bute ir rado \$90,000 vertės narkotikų. Policija suėmė Gerald Morganą ir jo žmoną.

— Chicagoje patraukti teisman trys Rockne bendrovės pareigūnai už rodytą lytinių veiksmų filmus.

TRUMPAI

— Balso direktorių specialus suvažiavimas šaukiamas s. m. kovo mėn. 31 d. (šeštadienį) 10:00 val. ryte Balso centro įstaigoje Chicagoje, 2606 W. 63rd St. Šis direktorių suvažiavimas yra labai svarbus, todėl tikimasi, kad Balso direktoriai jame skaitlingai dalyvaus.

— Jean Sipinskaitė pateko į Illinois jaunųjų (10-mečių) gražuolių konkurso finalistes. Rinkimai bus liepos 7—8 d. C. Hilton viešbutyje, Chicagoje.

— Rašytojai Nijolė Užabalienė ir Aloyzas Baronas, taip pat poetai — Liūnė Sutema ir Kazys Bradūnas dalyvaus Literatūros popietėje balandžio 1 d. Lietuvių Tautiniuose namuose. Ruošia LDK Birutės draugija.

— Jean Lubekytė iš Marquette Parko apylinkės yra Loyolos universiteto dekanas garbės studentų sąraše. Tos pat apylinkės Monica Wajtas yra Western Illinois universiteto garbės studentė.

— Maria Rudienė, Balso centro valdybos pirmininkė, jau keis kartus lankėsi New Yorke Balso centro įstaigos perkėlimo

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
[VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTORA]
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

PIGIAI PARUODAMAS medinis pajamų namas Marquette Parke. Po 6 val. vakaro telefonuoti 434-9583.

BIG BIG BARGAIN
See owner and builder at 2505 W. 61st ST.
19 apartments, best construction and upkeep. Clean like new. Big income, very reasonable for quick sale.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: RRepublic 7-1941

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

— Chicagoje prieš Balfą užvestos bylos reikalais. Balso centro įstaiga Chicagoje veikia jau nuo sausio mėn. 1 d. Ji įsikūrė Alto patalpose, adresu: 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill., 60629. Įstaiga vietą dalinantis su Alto įstaiga, bus sumažinamos išlaidos.

— Albinas Dzirvonas, Balso centro valdybos generalinis sekretorius su pirmininke M. Rudiene dalyvavo New Yorke Balso įstaigos galutinio perkėlimo reikalais.

— Dayton, Ohio, Lietuvių komitetas, sudarytas iš Lietuvos Vyčių organizacijos narių ir vadovaujamas Frank Ambrose, surengė Lietuvių savaitę Daytono universitete su tautodailės bei buities paroda, paskaitomis, informacinėmis ir meninėmis programomis. Paskaitas skaitė prof. dr. Bieliauskas, dr. Silbajoris, O'Neil ir H. Žibas. Programose dalyvavo Windsorio lietuvių kvartetas "Aušra" ir vietos vyčių jaunėji, kurių tarpe buvo net 4-tos kartos lietuviukai. Visuose darbuose talkino to universiteto informacijos sk. vadovė Judith Petrokas.

— Dayton, Ohio, Lietuvių komitetas, sudarytas iš Lietuvos Vyčių organizacijos narių ir vadovaujamas Frank Ambrose, surengė Lietuvių savaitę Daytono universitete su tautodailės bei buities paroda, paskaitomis, informacinėmis ir meninėmis programomis. Paskaitas skaitė prof. dr. Bieliauskas, dr. Silbajoris, O'Neil ir H. Žibas. Programose dalyvavo Windsorio lietuvių kvartetas "Aušra" ir vietos vyčių jaunėji, kurių tarpe buvo net 4-tos kartos lietuviukai. Visuose darbuose talkino to universiteto informacijos sk. vadovė Judith Petrokas.

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS
Cia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kalbos nerangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbėnuskas, sav.

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodys, kuriame atspindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais įristos knygos kainą yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50.
Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:
NAUJENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

MOVING — Apdraustas perkraustymas.
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENUJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA
Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.
Abi knygos gausite, jei pinigų pasiūsite tokiu adresu:
NAUJENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA
Aleksas Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išeidė Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.
Knygoje aprašyta pirmas Chicagoan atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.
Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį
AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS
vardu ir pasiūti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608